ENE JESUS

irudiz irakurria

Joxean Muñoz

Joxean Muñozen 24 irudi Ramon Saizarbitoriaren ENE JESUS nobelaren gainean

ENE JESUS

Irudiak:
Joxean Muñoz
Testuak:
Ramon Sizarbitoria (1976)
Diseinua eta hitzaurrea:
Joxean Muñoz
Maketazioa:
Asier Beltza

erein

© Joxean Muñoz
© EREIN. Donostia 2026
ISBN: 978-84-1093-115-2
L.G.: D 302-2026

Esku artean daukazuna ez da liburuaren ilustrazio bilduma bat, ez du testuak dioena iruditan emateko asmorik. Ramon Saizarbitoriaren testua ez da irudien iturburua, testua bera da irudi edo, hobe esan, irudia sortzeko langai. Testuak izate fisikoa dauka irudietan. Egokiagoa da esatea lan hau, *Ene Jesus*-i buruzkoa izanik, Ramon Saizarbitoriaren nobelaren *gainean* egina dela, literalki. Paper milimetratu zati bat nobelaren lehen orriaren gainean ipintzearekin sortu zen, hain zuzen, bilduma honen lehen irudia. Testuari paper milimetratua txertatzea *Ene Jesus* nobelan zazpinaka kontatzearen parekoa iruditzen zitzaidan: bestelako kode bat, idazketaren kodearekin talka egiten duena, diskurtsoaren ordena ukatzen duen ordena geometriko bat, erabat erregularra, beti berbera, lelo bat, errepikakorra, subjektibitatearen ukoa, abstraktua, errealitatearekiko loturarik erabat gabea. Idatzitako testua estaltzen du, ukatzen du edo nabarmentzen du paper milimetratuak. Tinta-pintzelkadek itsasten dituzte bi kodeak. Ez dago, bestela, marrazkigilearen tankera pertsonalaren arrastorik. Elementu geometrikoak erabiltzen dira irudien barruko irudietarako, hala nola gona beltzak –ama hori, ama terrible hori, beltzez jantzia– eta bizarra egiteko aizto-xaflaren biolentzia latentea.

Hasierako irudi horri jarraituz, luzaroan aritu nintzen testua urratzen, testua ukatzen, testua ezabatzen, nobela bera testu zatiez osatuta dagoela baliaturik testu zatiak areago zatikatzen, nobela diskurtso puskatara ekartzen eta

puskak berriro eta beste nolabait josten. Narratzaileak kontatzen duena adieraztetik urrun, irudiek Ramon Saizarbitoriaren testuak bere burua saboteatzeko duen grina jaso nahi lukete, iruditan eman nahi lukete nobela estandar baten narrazioa behin eta berriz eteteko, urratzeko, ezinezko bihurtzeko, ezinezkoa dela frogatzeko nobela honek duen amorrua. Eta hizketan ari den horren ezintasuna, eta amaren zama izugarria eta haren leloarena: *«Jesus, Jesus Maria ta Jose»*. Horregatik tarte zuriak, horregatik azken orriak beltzean, horregatik testu urratuak, narrazio puskak, isiltasun puskak, hala moduz elkartzen direnak, nekez osatuko dutenak testu irakurgarri eta argigarririk.

2021ean otu zitzaidan banaka eta tarteka sortutako orri horiek liburu moduan argitaratzea. Liburua itxuratu nuen, lehen frogak egin nituen, eta liburuxka horren ehun ale argitaratu nituen. Edizio pribatu bat, errejistratu gabea, ofizialki existitzen ez dena, adiskide baten liburuaren gainean adiskideentzat egina. *Erein* argitaletxeak *Ene Jesus* nobela berrargitaratzea erabaki duelarik, hainbeste estimatzen dudan nobelari hitzaurrea egiteko eskatu dit, liburuaren azala diseinatzea gero, eta aukera eman dio, gainera, *irudiz irakurritako Ene Jesus* liburuxka honi, nobelarekin batera plazaraturik, adiskideen zirkulutik kanpo ere existitzekoa.

Liburu baten erreprodukzioa da, beraz, esku artean daukazun hau, *Ene Jesus* nobelari buruzkoa, *Ene Jesus* nobelaren gainean egina eta *Ene Jesus* nobelari gorazarre egin nahi diona.

Joxean Muñoz

JOXEAN MUÑOZ

ENE JESUS
(JESUS, JESUS, MARIA TA JOSE)

RAMON SAIZARBITORIA

6

1

Samuelek nahi bazuen konta zezakeela esan zuen. "Oso ondo konta dezaket nahi badut ze ni han egon nintzen" esan zuen Samuelek. Eta nik ere hori bera esan dezaket nahi badut. Historiak kontatzeak sistematizazio apur bat besterik ez du eskatzen ziur asko. Sistematizazio apur bat, histori bat bukatu aurretik beste

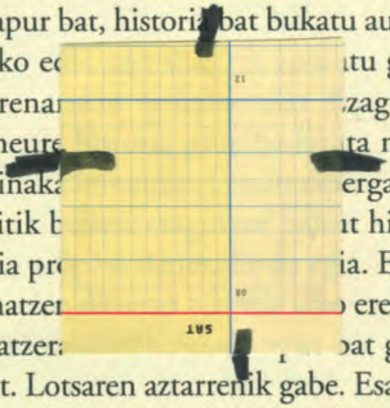

bati ez ekiteko e ... tu gabe, baten
haria bestearena ... zagutzen naiz.
Nahi banu neur ... ta nezake, bai-
na hori zazpinak ... ergarria litzate-
ke, zeren goitik b ... t historia hori,
neure historia pr ... ia. Eta imajina-
tzen edo asmatze ... ere ez dira egia
izanen kontatzer ... at gehiago jar-

tzen ez badut. Lotsaren aztarrenik gabe. Esate baterako Margarekin txalupan nagoela bularrak erakusten dizkidanekoa eta hori dena. Egun batean erronboekin imajinatu nuen igeritakoak ez zuen erronborik hurrengoan. Horrela ezin daiteke. Lotsaren aztarrenik gabe engainatzen dut neure burua. Hitzak. Lotsa ziur asko prejuizio hutsa besterik ez litzateke izanen kasu hone-

8

"Honela ikusi nahi ahal nauzu" esan zidan lurrean etsia, gorputz bentzu[illegible]a estali nahian zangoak gurutzatuz, eta b[redacted] [illegible]ihartzuna bestearen bentrilokuo barr[illegible]in bateratu zen. Eta harresi atz[illegible]eskuraturik inguratu nintzaie[illegible] [redacted]rik ikusi nituen, belardi hor[illegible]n gorputza bestearenaren gain[illegible]re egiten zuten bata bestearen go[illegible]kutatu nahirik, bata bestearen gorputzean [illegible]ren gorputzak, beren barreak, besarkadak, usainak ere. Gogoratzen ditut.

"Berandu zatoz gaur e[illegible]n zuen gelako ilunbean ohe ertzean ese[illegible]ria jertse beltzaren manga barrendik ate[illegible]o. "Berandu". S[redacted]mierraren ertz metalik[illegible] [redacted]

Eta [illegible]tzutearren ere begiak [illegible]ertsirik iraun[illegible] [redacted]disarmonikoa isildu zain geratuko [illegible] [redacted]eagatik ere, betazaletatik filtratuk[illegible]n zuri intensoa ikusi ahal izanen dut.

Baina bukaeraraino ez dut begirik irekiko hala ere. Zeren ez baitu[illegible]ta jasotzerakoan uzten duen huts[illegible] beste potoa. Inora ere eramaten [redacted] [illegible]n duten burdinazko barrote gu[redacted] [illegible]lua eta neure imajina erreflejatua[illegible]

"Honela ikusi nahi ahal nauzu" esan zidan lurrean
bentzutua estali nahian zangoak guru-
[redacted]ozaren oihartzuna bestearen b
gara zoroarekin bateratu zen. Eta
az arma eroria eskuratu[redacted]
besarkada batean loturik ikusi nituen
tuan gainazpika, baten gorputza b
n konbinatuz, barre egiten zute
utzean ezkutatu nahirik, ba
[redacted]eren gorputzak, beren bar
ere. Gogoratzen ditut.

atoz gaur ere" esanen
zean eseria zapi zuria je
ateraz ziur asko. "Bera
ikoa eztarrian.

i hotsa entzutearren ere begi
ut, eta hots disarmonikoa isildu
, eta begiak her gatik ere, betaz
aidan argita tensoa ikusi a

[redacted] irik irekiko
baitu a jasotzera
n hutsun [redacted]
ere eramaten ez du n duten b
barrote gurutzatua ua eta neure imaji-
na erreflejatua.

gainean azaltzen da katxalote baten modura eboluzio-
r

is-
toriek hamar urtetako esperoa eskatuko liokete kronis-
tarik hoberenari ere, xehetasun guztiz kontatu ahal iza-
te

e
iz -
narentzat. Itxarotea bada zerbait, zer itxaroten hagoen
b behin Samuelek, baina
n n
b e-
k

kin salto egiten
zu .
O
ar eldinagatik ez dakit zenbat itxaroten nuen.
T emakumeak eta uzten zuten gizo-
r n.
E an
a . Hainbes-
t

Baina beharbada orduan ikasi nuen itxaroten bi-
zi n
za n
ko bukatuko zain nengoela.